

Bureau Schildwacht

Aanvullend ecologische onderzoek Drechtdijk 125 De Kwakel

in kader van de Wet Natuurbescherming

© Bureau Schildwacht, Gouderak, 2021

Alle in deze publicatie gebruikte informatie, foto's, afbeeldingen en tekeningen blijven eigendom van opdrachtgever en Bureau Schildwacht. Het gebruik van de publicatie door middel van citaten, druk, of fotokopieën mag alleen na schriftelijke toestemming van bureau Schildwacht en de opdrachtgever.

Opdrachtgever	: bureau Van Westreenen bv
Contactpersoon	: dhr. Adrie-Piet Stam
Tekst	: M. Schildwacht
Foto's en tekeningen	: Bureau Schildwacht
Datum	: 6 oktober 2021
Projectnummer	2116

Bureau Schildwacht
Beukendaal 3
2831 VA Gouderak
06 – 22978424

info@bureau-schildwacht.nl
www.bureau-schildwacht.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Onderzoeksvragen.....	4
1.2 Maximale ouderdom onderzoek rapportage	4
2. Beschrijving plangebied.....	5
2.1 Huidige situatie plangebied.....	5
3. Onderzoek beschermde soorten.....	8
3.1 Vleermuizen	8
3.2 Gierzwaluwen.....	8
3.3 Huismus	8
3.4 Marterachtige.....	10
4. Bezoekdata	12
5. Geplande werkzaamheden	15
6. Resultaten aanvullend onderzoek.....	15
Huisumus.....	15
Gierzwaluw.....	17
Uilen.....	17
Overige vogels.....	17
Marterachtige.....	19
Vleermuizen.....	19
6. Effectenbeoordeling.....	20
Huisumus	20
Boerenzwaluw en Witte kwikstaart.....	21
Uilen	21
Marterachtige.....	22
Vleermuizen.....	22
7. conclusies.....	23
Literatuur	24

1. Inleiding

De heer Bos, wonend aan de Drechtdijk 125 in De Kwakel, heeft het voornemen om zijn agrarische bedrijf te beëindigen en het vrijgekomen erf te herontwikkelen. Omdat deze ontwikkeling mogelijk negatieve gevolgen heeft voor beschermde soorten en beschermde gebieden is er door adviesbureau Mertens b.v. een ecologische quickscan uitgevoerd (november 2020, rapport nummer 2020.3776). Hierin werd het advies gegeven om naar meerdere beschermde soorten aanvullend onderzoek te verrichten.

In februari 2021 heeft bureau Schildwacht via Van Westreenen b.v. opdracht gekregen het aanvullend onderzoek te verrichten.

Bureau Schildwacht heeft dit onderzoek in 2021 uitgevoerd. Het onderzoek heeft zich beperkt tot huismus, gierzwaluw, vleermuizen en marterachtigen. In deze rapportage wordt het aanvullende onderzoek nader toegelicht en worden de resultaten daarvan weergegeven.

1.1 Onderzoeksvragen

In het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen, huismus, gierzwaluw en marterachtige aanwezig binnen het plangebied?
2. Welke functie(s) vervult het plangebied voor deze soorten?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en de essentiële habitatelementen om die goed te laten functioneren behouden?
4. Welke mitigerende of compenserende maatregelen moeten eventueel worden genomen om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen?

1.2 Maximale ouderdom onderzoek rapportage

Dit onderzoek heeft plaats gevonden in 2021. Veldgegevens van dit onderzoek mogen worden gebruikt met een maximale ouderdom (zie tabel 1), mits het terrein tussentijds wezenlijk veranderd is. Als de veldgegevens ouder zijn dan de maximale ouderdom is de kans erg groot dat het bevoegd gezag vraagt om de veldgegevens te optimaliseren en dat het aanvullend onderzoek deels opnieuw moet worden uitgevoerd.

Soort	Maximale ouderdom	Beschermingsregime	inventarisatieperiode
Huisumus	3 jaar	Vogelrichtlijn	
Gierzwaluw	3 jaar	Vogelrichtlijn	
Overige broedvogels	3 jaar	Vogelrichtlijn	
Vleermuizen	3 jaar	Habitatrichtlijn	
Marterachtige	5 jaar	WNB- andere soorten	

2. Beschrijving plangebied

De planlocatie is gelegen in De Kwakel (Noord-Holland) aan de Drechtdijk 125 (zie figuur 1 en figuur 2). De Drechtdijk 125 ligt binnen een aaneengesloten bebouwingslint welke loopt vanaf de rivier de Amstel in het zuiden, tot de dorpskern De Kwakel in het noorden. Aan de westzijde van de Drechtdijk staan diverse kascomplexen. Aan de oostzijde is een relatief open weidelandschap. Binnen het bebouwingslint van de Drechtdijk worden diverse plannen ontwikkeld voor nieuwbouw.

Ten zuiden van het plangebied ligt een van de weinige percelen binnen het bebouwingslint dat onbebouwd is en waarbij vanaf de Drechtdijk een vrij zicht is de polder in.

2.1 Huidige situatie plangebied

Binnen het plangebied staan verschillende gebouwen dicht op elkaar.

Links van de inrit van het erf staat een oude boerderij. Aan de voorzijde is de boerderij bewoond en de achterzijde is een stal. Voor de boerderij staan leilinden. Tussen de boerderij en de inrit staan leiplantanen met daaronder een ligusterhaag. Aan de rechterzijde van de inrit ligt een kleine weide met enkele halfstamfruitbomen.

Achter de boomgaard staat een grote potstal van ongeveer 80x15 meter.

Ten noorden van de boerderij staat een zomerhuis, met aan de achterzijde een berging.

Achter de boerderij staat een hooikap (vierkanter) die gebruikt wordt voor de jonge kalveren. Achter de hooikaps aan twee oude stenen gebouwtjes waarvan er één is afgetimmerd met golfplaten. Achter de twee schuurtjes staat een oudere potstal van ongeveer 35x9 meter. Op de achterzijde van het erf liggen twee mestkuilen. Het erf is grotendeels verhard met asfalt, grind of gebroken puin.

Rond het erf liggen sloten.

Foto 1: een deel van het erf.

Foto 2: een oud stenen schuurtje met rechts de hooikap en links de grote potstal.

Foto 3: Het zomerhuis met rechts de boerderij. Links de woning van de buren waar 8-10 huismussen broeden. Op de achtergrond een huiszwaluwtil.

Kaart 1: ligging plangebied rood omcirkeld

Kaart 2: het plangebied aan de Drechtijk 125 in De Kwakel

3. Onderzoek beschermde soorten

Er is onderzoek verricht naar verschillende groepen via de Wet Natuurbescherming beschermde diersoorten. De onderzoeken zijn verricht door M. Schildwacht die bij een aantal bezoeken is geassisteerd door I.E. van der Veer-Schildwacht.

3.1 Vleermuizen

Er is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen binnen en direct rondom het plangebied volgens de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021.

Er is onderzocht of de gebouwen en het plangebied de volgende functies voor vleermuizen kunnen vervullen:

- winterverblijf (rustplaatsen in kieren en gaten van gebouwen)
- zomerverblijfplaats (schuil- en rustplaats buiten de winterperiode);
- kraamverblijfplaats (plaats waar groepen vrouwtjes de jongen grootbrengen);
- paarverblijfplaats (plaats/ territorium waar een mannetje vrouwtjes probeert te lokken).

Daarnaast is er gekeken of er essentiële vliegroutes of foerageergebieden zijn die noodzakelijk zijn om de verblijfplaatsen goed te laten functioneren.

Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (Elekon batlogger M2 en voor de tweede medewerker een Pettersson Ultrasound detector D100), een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion XP50), een nachtkijker (Bresser Night vision). Indien noodzakelijk zijn geluidsopnames van het onderzoek geanalyseerd in het softwareprogramma 'Batexplorer versie 2.1'. Hierbij zijn ook de opnames geplot in Excel met tabellen uit het akoestisch vleermuisonderzoek van Michel Barataud (2) en is de bijbehorende literatuur geraadpleegd om tot een identificatie van de geluiden te komen.

Er zijn meerdere onderzoekrondes uitgevoerd. In twee gevallen is er een tweede medewerker aanwezig geweest die de voorgevel van het zomerhuis heeft gemonitord. In één geval is er zowel een avond als een ochtendbezoek afgelegd (16-6 en 17-6), waardoor ook hier zowel de voorzijde als de achterzijde van het zomerhuis en het erf is onderzocht. Hierbij is voldaan aan de vereisten rond het aantal bezoeken, de tijd tussen bezoeken en overzichtelijkheid van de onderzochte locaties en de weersomstandigheden waaronder het onderzoek mag plaatsvinden. Een overzicht van de veldbezoeken is terug te vinden in tabel 2 en 3.

3.2 Gierzwaluwen

Er is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van nestlocaties in de gebouwen binnen het plangebied volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument gierzwaluw. Bij het onderzoek naar gierzwaluwen is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski EL 8,5 x 42 7.6° en voor de tweede medewerker een Swift Ultra Lite 8x42).

Er zijn meerdere onderzoekrondes uitgevoerd. Hierbij is voldaan aan de vereisten rond het aantal bezoeken, de tijd tussen bezoeken en de weersomstandigheden waaronder het onderzoek mag plaatsvinden. Een overzicht van de veldbezoeken is terug te vinden in tabel 2 en 5.

3.3 Huismus

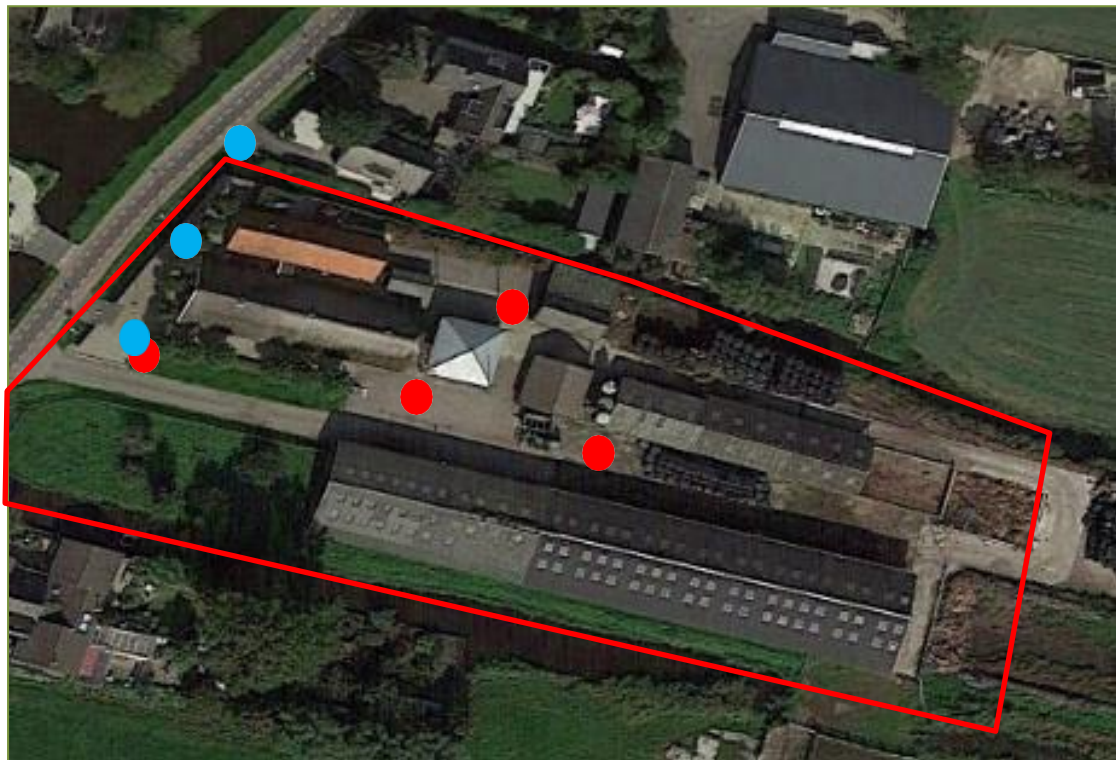
Er is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van nestlocaties in de gebouwen binnen het plangebied volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument huismus. Bij het onderzoek naar

gierzwaluwen is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski EL 8,5 x 42 7.6° en voor de tweede medewerker een Swift Ultra Lite 8x42).

Er zijn meerdere onderzoekrondes uitgevoerd. Hierbij is voldaan aan de vereisten rond het aantal bezoeken, de tijd tussen bezoeken en de weersomstandigheden waaronder het onderzoek mag plaatsvinden. Een overzicht van de veldbezoeken is terug te vinden in tabel 2 en 4.

Foto 4: hulpmiddelen die zijn gebruikt bij het onderzoek.

Afbeelding 1: het plangebied en de strategische locaties van waar vandaan een goed overzicht is op de te onderzoeken gebouwen en beplanting. Blauwe stippen vooral voor de westzijde van het zomerhuis en boerderij. Rode stippen vooral de zuidzijde van de boerderij en de bijgebouwen.

3.4 Marterachtige

Er is onderzoek verricht naar de aanwezigheid van marterachtige binnen het plangebied volgens de daartoe beschreven richtlijnen. Bij het onderzoek naar marterachtigen is gebruik gemaakt twee wildvalcamera's (Reconyx HFSX HyperFire 2), een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion XP50) en een nachtkijker (Bresser Night vision).

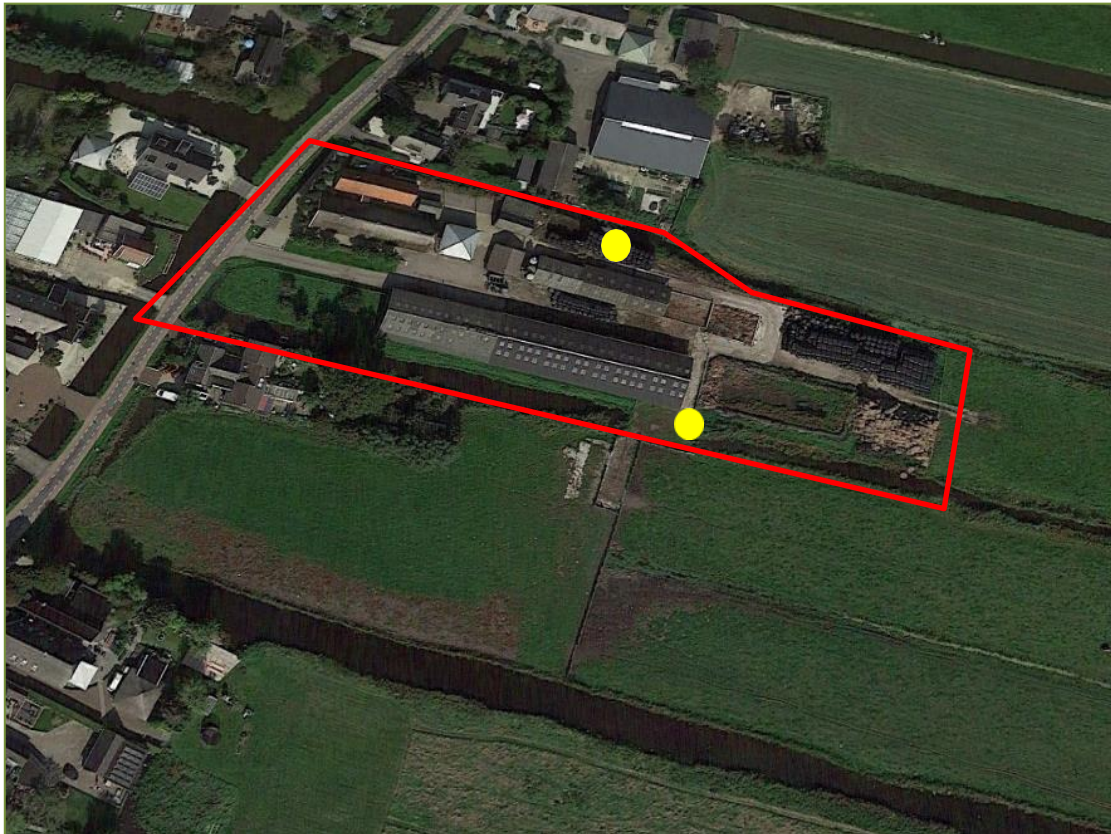
Bij de wildvalcamera's is gebruik gemaakt van inloopkokers met lokstoffen om zorg te dragen dat kleine marterachtigen (zoals hermelijn, bunzing en wezel) naar de daarin opgestelde wildvalcamera worden gelokt.

De twee wildvalcamera's zijn gedurende 14 weken opgesteld geweest. Met regelmaat zijn de geheugenkaartjes en batterijen verwisseld. Hierbij is voldaan aan de vereisten hoelang het onderzoek moet plaatsvinden. Een overzicht van de veldbezoeken is terug te vinden in tabel 2 en 6.

De opstelling is van de wildvalcamera's is terug te vinden in afbeelding 2.

Foto 5: een cameraval opstelling op het erf.

Afbeelding 2: het plangebied (rode lijn) met de locaties waar de cameravallen zijn geplaatst (gele stippen).

Foto 6: een beeld met de wildvalcamera. Er zijn ruim 2.300 fotobestanden gemaakt zonder dat er ook maar één marterachtige is vastgelegd.

4. Bezoekdata

Er is onderzoek verricht naar verschillende soortgroepen op verschillende data en tijdstippen. Hieronder zijn overzichten opgenomen van de gebruikte materialen en bezoeken.

hulpmiddel	merk	onderdeel
bad detector	Elekon Batlogger M2	vleermuizen
bad detector	Petterson ultrasound Detector D100	vleermuizen 2 ^e persoon
warmtebeeldcamera	Pulsar Helion XP50	vleermuizen en marterachtige
nachtkijker	Bresser Night vision	vleermuizen 2 ^e persoon
zaklamp	Hyundai	vleermuizen en marterachtige
verrekijker	Swarovski EL 8,5 x 42 7.6°	broedvogels
verrekijker	Swift Ultra Lite 8x42	broedvogels 2 ^e persoon
wildvalcamera 2 stuks	Reconyx HFSX HyperFire 2	zoogdieren, marterachtige
fotocamera	Panasonic Lumix	diverse

Tabel 1: de diverse hulpmiddelen die bij het onderzoek zijn gebruikt (zie ook foto 4).

datum	tijd	weersomstandigheden
18-3-2021	09:00 - 11:30 uur	Geen neerslag, wind ZW 2bf, temp 4-5 °C
19-4-2021	09:00 - 11:00 uur	Geen neerslag, wind NW 1bf, temp 9 -10 °C
14-5-2021	02:40 - 07:15 uur	Geen neerslag, windstil, temp 11 °C
28-5-2021	20:15 - 22:15 uur	Geen neerslag, wind NO 1bf, temp 19 -18 °C
28-5-2021	21:45 - 00:45 uur	Geen neerslag, wind NO 1bf, temp 18 -16 °C
29-5-2021	02:00 - 05:30 uur	Geen neerslag, wind NO 1bf, temp 13 -11 °C
16-6-2021	20:15 - 22:15 uur	Geen neerslag, wind NNO 1bf, temp 29 -27 °C
16-6-2021	22:00 - 01:00 uur	Geen neerslag, wind NO 1bf, temp 27 -22 °C
17-6-2021	02:15 - 05:25 uur	Geen neerslag, wind N-NO 1bf, temp 22 -21 °C
08-7-2021	20:00 - 22:15 uur	Geen neerslag, wind zw <1bf, temp 21-19 °C
08-7-2021	22:00 - 01:00 uur	Geen neerslag, wind zw <1bf, temp 19-17°C
25-8-2021	21:45 - 00:45 uur	Geen neerslag, wind NNW 3 bf, temp 17-15°C
11-9-2021	20:00- 23:00 uur	Geen neerslag, wind ZW 2-3 bf, temp 19-18°C

Tabel 2: bezoekdata en weersomstandigheden

datum	wat	tijd	onderzoek functie
18-3-2021	vleermuis	09:00 - 11:30 uur	winterverblijf
14-5-2021	vleermuis	02:40 - 05:40 uur	zomer/kraamverblijf (invliegers)
28-5-2021	vleermuis	21:45 - 24:15 uur	zomer/kraamverblijf (uitvliegers)*
16-6-2021	vleermuis	22:00 - 01:00 uur	zomer/kraamverblijf (uitvliegers) **
17-6-2021	vleermuis	02:00 - 05:15 uur	zomer/kraamverblijf (invliegers) **
09-7-2021	vleermuis	22:00 - 01:00 uur	zomer/kraamverblijf (uitvliegers)*
25-8-2021	vleermuis	21:45 - 00:45 uur	paarverblijf
11-9-2021	vleermuis	20:00- 23:00 uur	paarverblijf

Tabel 3: bezoekdata vleermuizen. * twee personen. ** door zelfde persoon andere zijde van pand

datum	wat	tijd	onderzoek functie
19-4-2021	huismus	09:00 - 11:00 uur	nestlocaties
14-5-2021	huismus	05:45 - 07:15 uur	nestlocaties
28-5-2021	huismus	20:15 - 21:45 uur	nestlocaties *

Tabel 4: bezoekdata huismus

datum	wat	tijd	onderzoek functie
28-5-2021	gierzwaluw	20:15 - 21:45 uur	nestlocaties *
16-6-2021	gierzwaluw	20:15 - 22:00 uur	nestlocaties
09-7-2021	gierzwaluw	20:00 - 22:15 uur	nestlocaties *

Tabel 5: bezoekdata gierzwaluw, * twee personen.

aanvang	tot	doel	materiaal
19-4-2021	28-5-2021	marterachtige	wildvalcamera
28-5-2021	16-6-2021	marterachtige	wildvalcamera
17-6-2021	09-7-2021	marterachtige	wildvalcamera
25-8-2021	11-9-2021	marterachtige	wildvalcamera

Tabel 6: een overzicht van de periodes dat de wildvalcamera's opgesteld hebben gestaan. Op de aanvangsdatum werden de batterijen en geheugenkaartjes vernieuwd.

Foto 7: holenduif verlaat nestkast van een kerkuil, april 2021.

Foto 8: onderzoek met een endoscoop in kieren en gaten.

Afbeelding 1: afbeelding gewone dwergvleermuis, opname met warmtebeeldcamera.

5. Geplande werkzaamheden

De opdrachtgever is voornemens om zijn agrarische bedrijf te gaan beëindigen en de daarbij behorende opstallen af te breken en te saneren.

De oude monumentale boerderij en zomerhuis blijven gehandhaafd. In de stal van de oude boerderij wordt een tweede woonruimte gebouwd. Aan de achterzijde van het zomerhuis, momenteel dienstdoende als opslagruimte, wordt een extra woonruimte gebouwd.

Enkele kleine bijgebouwen worden gesloopt, evenals de hooikap en de potstal. De mestopslag zal worden gesaneerd.

Op de plaats van de huidige potstal, worden 14 woningen gebouwd. Aan de noordwestzijde van het complex worden parkeerplaatsen aangelegd.

Op het weiland wordt een nieuwe kleine schuilstal gebouwd voor het vee dat de achterliggende weide gaat begrazen. De kerkuilenkast, nu af en toe bezocht door een holenduif, zal worden herplaatst in de schuilstal.

Zowel de boomgaard als de monumentale leibomen rond de boerderij blijven gehandhaafd. Er wordt op het erf nieuwe hagen van beuk en een aantal beeldbepalende bomen aangeplant.

6. Resultaten aanvullend onderzoek

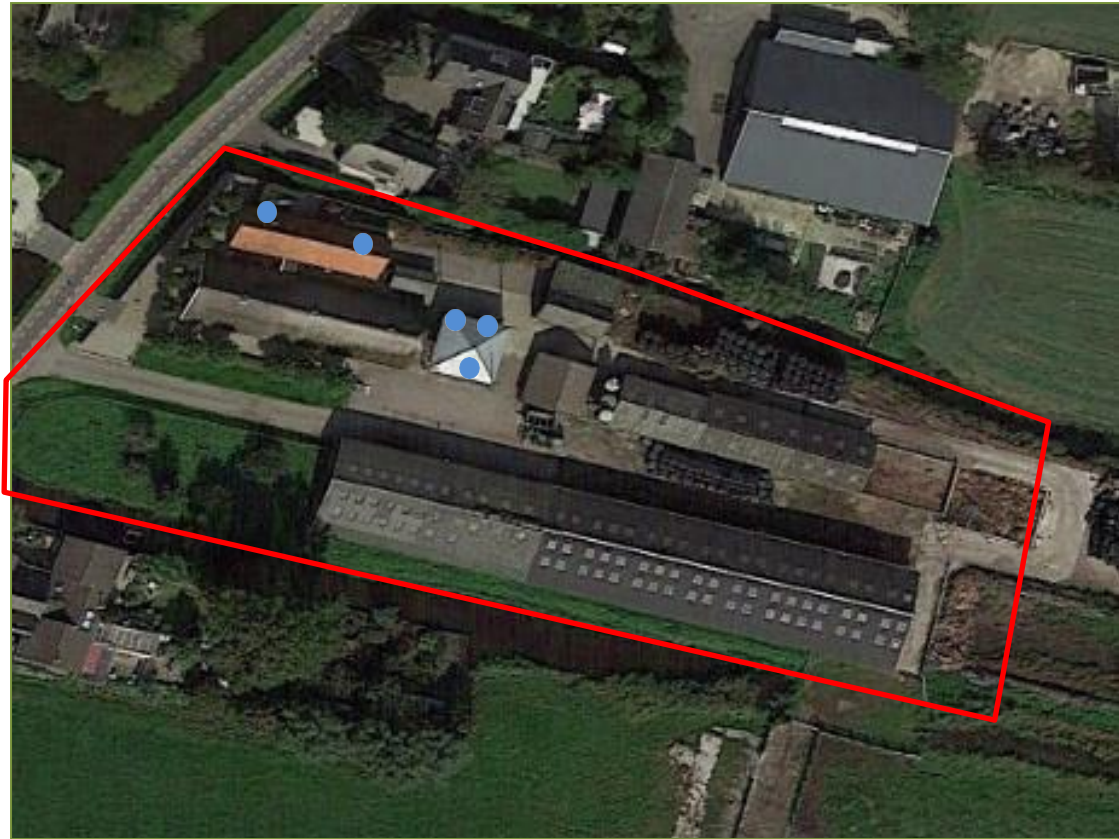
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de resultaten van het aanvullende onderzoek.

Huismus

De huismus is een algemene broedvogel in De Kwakel en omgeving (waarneming.nl). Tijdens de gerichte bezoeken werden bij aankomst altijd direct kwetterende huismussen gehoord nabij het zomerhuis en in de hagen op het perceel aan de noordzijde van de naastgelegen moderne woning. Uit het onderzoek is gebleken dat er een redelijke populatie huismussen bij de noordelijke woning aan het broeden waren (8-10 paar).

Binnen de planlocatie zijn tijdens de gerichte bezoeken broedende huismussen waargenomen onder het zomerhuis (2 paar) en in de hooiberg (3 paar).

Met regelmaat waren er aanzienlijk meer huismussen binnen het plangebied aanwezig om te foerageren. Binnen het plangebied werden 5 broedpaar huismus vastgesteld.

Afbeelding 2: de broedlocaties binnen het plangebied van de huismus (5 paar) zijn met blauwe stippen aangegeven.

Foto 9: het zomerhuis met twee locaties waar huismussen broeden. Aan de linkerkant van de sloot staat een woonhuis met 8-10 broedpaar huismus.

Gierzwaluw

Tijdens onze bezoeken werden er geen invliegende gierzwaluwen waargenomen. Er vlogen met regelmaat wel enkele gierzwaluwen over, maar ons vermoeden is dat deze een aantal woningen naar het noorden een broedplaats hebben.

Binnen het plangebied werden geen territoriums van gierzwaluwen vastgesteld.

Uilen

Bij alle inspecties werd zowel de nestkast voor de kerkuil, als alle andere plaatsen die geschikt zijn als broedt- en/of rustplaats voor uilachtige gemonitord. Er werd één keer een overvliegende ransuil opgemerkt. Deze vogel vloog vanaf de overzijde van de Drechtijk het erf op, maakte bij de hooiberg een bocht en verdween naar het noorden.

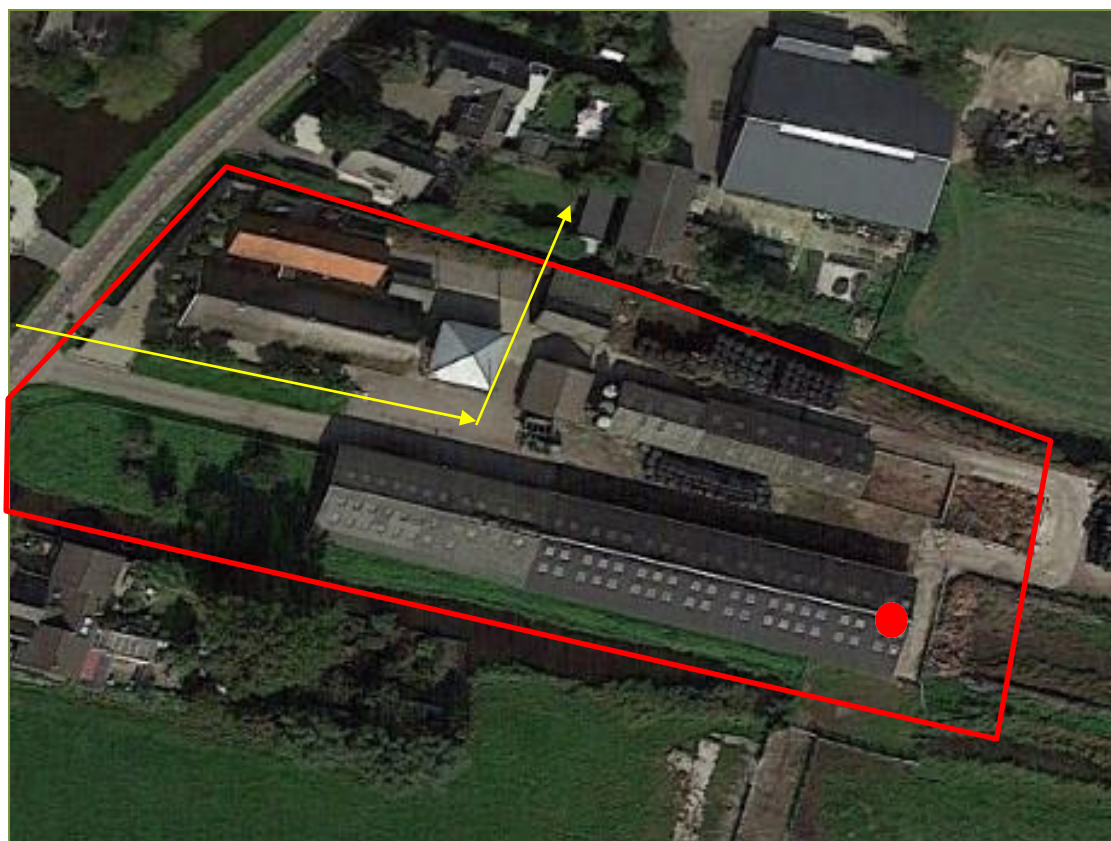
Binnen het plangebied werden geen territoriums van uilen vastgesteld.

Overige vogels

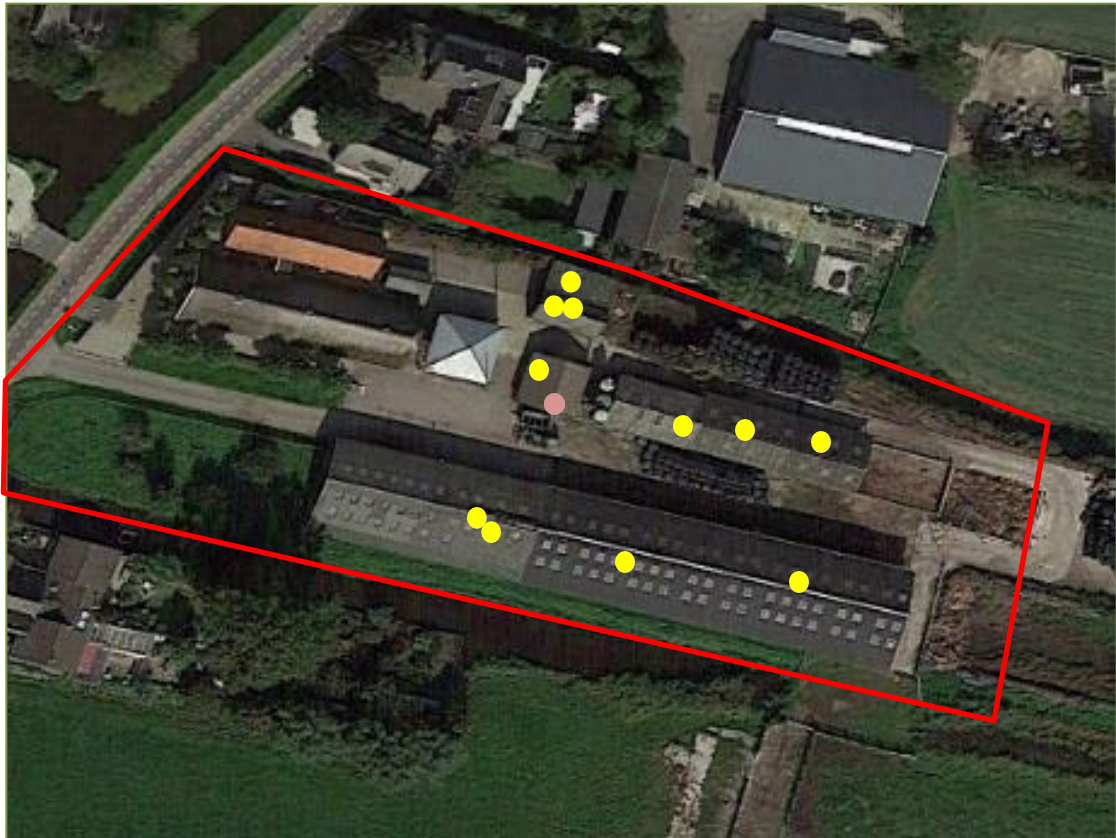
Bij alle bezoeken tijdens daglicht werden zo veel mogelijk waarnemingen geregistreerd van vogels waarvan kon worden vastgesteld dat die ergens een nest hadden gebouwd.

Voorals boerenwaluwen broeden in diverse stallen en bijgebouwen (11 paar). Ook werd er één territorium van een witte kwikstaart opgemerkt.

Buiten de huismus, boerenwaluwen en de witte kwikstaart werden er geen andere broedvogels waargenomen.

Afbeelding 3: de locatie van de kerkuilenkast. Er is tot twee keer toe een holenduif aangetroffen die de kast uitvloog, waarbij in één geval ook een exemplaar op de kast zat. Kerkuilen zijn niet aangetroffen. De gele pijl geeft de waarneming weer van een overvliegende ransuil.

Afbeelding 4: de locaties van de broedende boerenwaluw (11 paar) zijn aangegeven met gele stippen. De witten kwikstaart (1 paar) is aangegeven met de roze stip

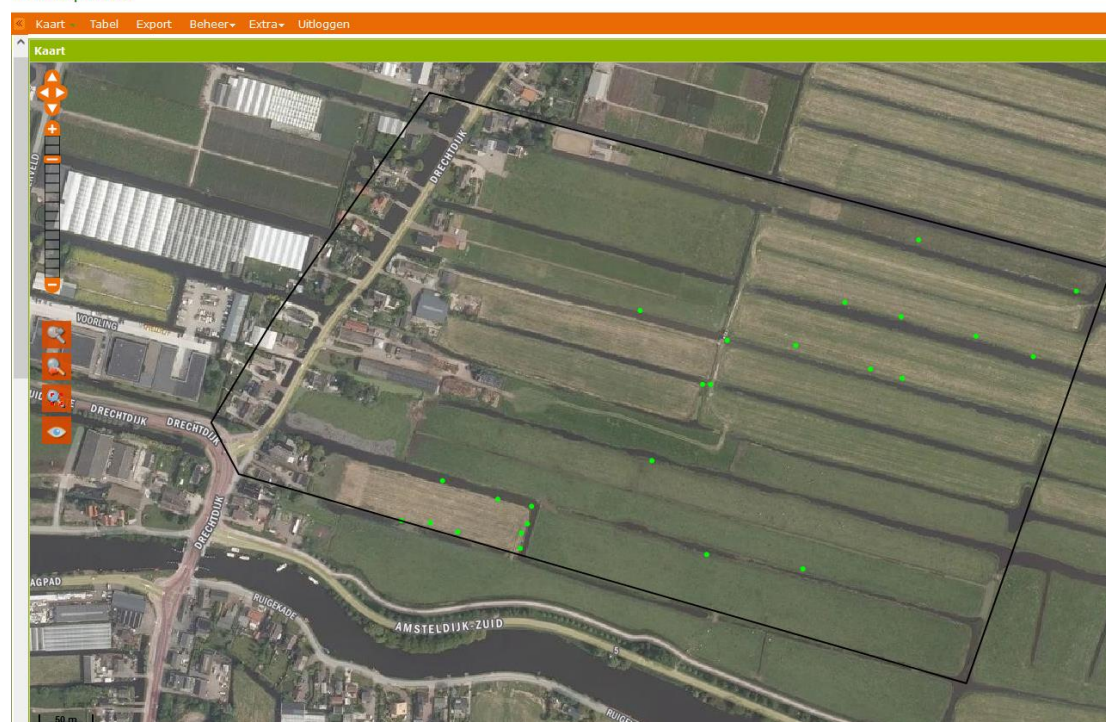
Foto 10: een klein bijgebouw waarin één paartje boerenwaluw en een paar witte kwikstaart (rode cirkel) verblijft.

Marterachtige

In eerste instantie is via de NDFF onderzocht welke marterachtigen er in de omgeving zijn waargenomen. Gedurende de periode april-september hebben er op het erf twee cameravallen opgesteld gestaan. De batterijen, simkaartjes en het lokvoer van cameravallen werden met regelmaat vervangen. De cameravallen waren opgesteld in zogenoemde inlooppokers die waren opgesteld nabij de stallen binnen het plangebied (zie afbeelding 1).

Gedurende het onderzoek zijn er geen marterachtige waargenomen voor de cameravallen.

Nationale Databank Flora en Fauna
Uitvoerportaal

Afbeelding 5: uitsnede vanuit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna waarmee is gezocht naar het voorkomen van overige zoogdieren. De groene stippen zijn waarnemingen van muskusratten, woelratten, bruine ratten en mollen. Er zijn geen waarnemingen geregistreerd van marterachtigen.

Vleermuizen

Tijdens alle veldbezoeken waarbij onderzoek werd uitgevoerd naar vleermuizen is relatief weinig activiteit waargenomen. De volgende soorten zijn in en rond het plangebied met de batdetector vastgesteld:

- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)
- Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)

Gewone dwergvleermuizen werden bij elk bezoek waargenomen. De eerste waarnemingen waren altijd pas na het piekmoment van uitvliegen en dan voornamelijk rond de kapschuur en langs de Drechtdijk.

Na de eerste waarnemingen verbleven de gewone dwergvleermuizen vooral tussen de schuren en de achterzijde van het erf.

Aan de voorzijde van de boerderij en rond het zomerhuis werd weinig door deze soort geobserveerd. De hoogste aantallen werden waargenomen tussen de stallen soms tot 3 exemplaren tegelijk te zien met behulp van de warmtebeeldcamera.

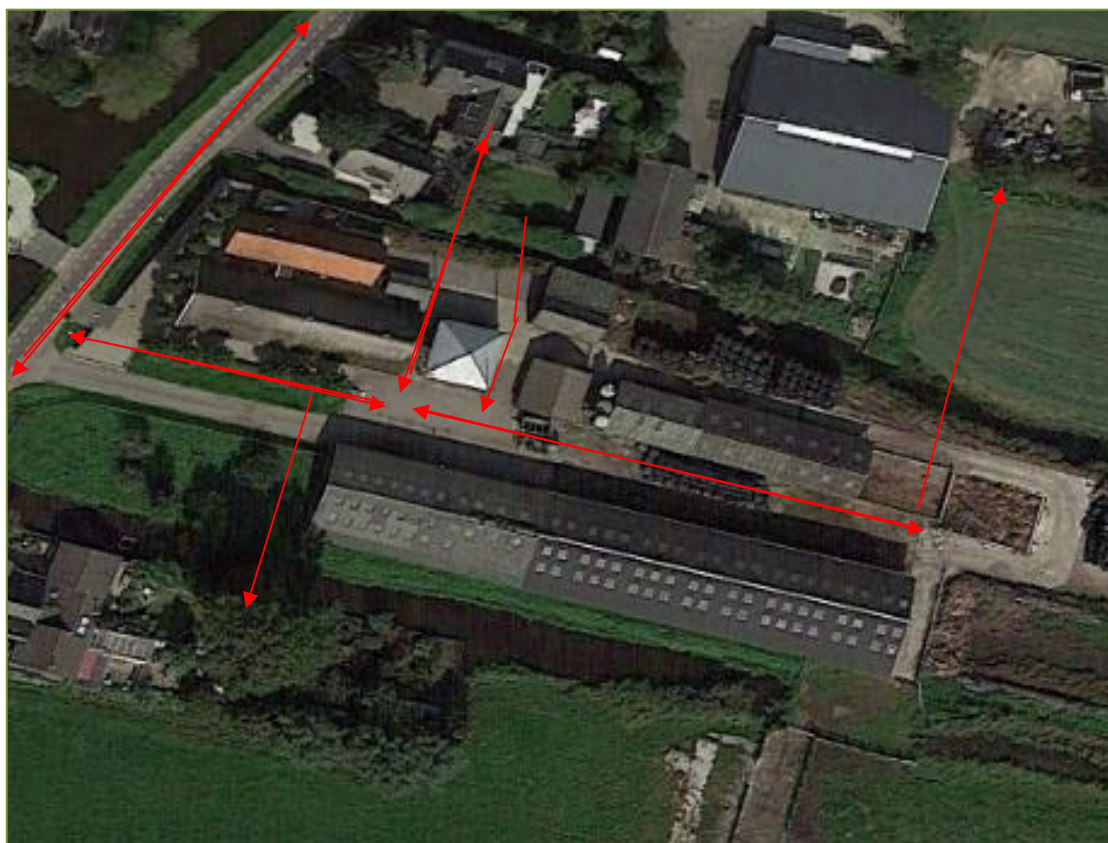
De ruige dwergvleermuis werd ook bij enkele bezoeken waargenomen, meestal later dan de gewone dwergvleermuis. Opvallend was hierbij de voorkeur van deze soort om juist vanaf het erf, richting de Drechtdijk te vliegen. Langs de Drechtdijk werd meermalen een ruige

dwergvleermuis opgemerkt.

Incidenteel werd er een laatvlieger waargenomen. Dit betrof meestal een dier op grotere hoogte vliegend langs de Drechtijk.

Om de aanwezigheid van vleermuizen uit te sluiten zijn de schuurtjes grondig gecontroleerd op sporen (uitwerpselen en vlindervleugels). Aan het eind van de winter zijn ook alle kieren en gaten van zowel de boerderij, zomerhuis als van de schuren met een endoscoop gecontroleerd op rustende/ overwinterende vleermuizen. Daarbij zijn geen sporen of andere aanwijzingen aangetroffen.

Er zijn in de gehele onderzoeksperiode in de boerderij, het zomerhuis, stallen of andere bijgebouwen geen invliegende of uitvliegende dieren waargenomen. Ook zijn er in de paarperiode geen sociale geluiden gehoord die duiden op baltsactiviteit. Evenmin zijn er zwermende dieren aangetroffen of dieren gezien die het gebouw aantikten. Er is daarom geen enkele indicatie dat de gebouwen momenteel een belangrijke functie vervullen voor vleermuizen.

Afbeelding 6: de vliegroutes die de vleermuizen op en rond het erf afleggen. Alle eerste waarnemingen van vleermuizen hadden betrekking op dieren die vanuit het noorden kwamen aanvliegen. Het erf werd vooral gebruikt als vliegroute en foerageergebied. Er zijn geen invliegers of uitvliegers op het erf waargenomen. Er is geen balts op het erf waargenomen. Er zijn geen waarnemingen verricht van vleermuizen de gebouwen aantikte.

6. Effectenbeoordeling

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de effecten die kunnen optreden op de aangetroffen functies en soorten en vindt er een toetsing plaats aan de Wet natuurbescherming.

Huismus

Binnen het plangebied zijn nesten en territoriums vastgesteld van 5 paar huismus. De huismus heeft een jaarrond beschermd nest (categorie 2).

Door de renovatie en verbouwing van het zomerhuis zullen de bestaande nestlocaties worden verstoord. Door het verwijderen van de hooikap zullen jaarrond beschermde broedlocaties verdwijnen en niet meer toegankelijk zijn. Volgens art. 3.1 lid -2 Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. De ingreep zal dus leiden tot een overtreding van deze verbodsbepaling.

Om een overtreding te voorkomen zal de functionaliteit van de nesten en rustplaatsen tijdens en na uitvoer van de activiteiten gegarandeerd moeten blijven. Dit is mogelijk door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen.

Als tijdelijke oplossing tijdens de renovatie, sloop en herbouw kan men denken aan een huismussentil op een hoge paal bevestigd. Het is vanuit historisch perspectief ongewenst om huismus vervangende nestkasten op te hangen aan de oude boerderij of het zomerhuis. Bij de bouw van de nieuwe woningen kan men denken aan het inbouwen van een aantal nestkasten die geschikt zijn voor huismussen.

Men dient voor de huismus dus compenserende maatregelen aan te bieden en ontheffing bij het bevoegd gezag aan te vragen.

Afbeelding 7: verschillende opties voor tijdelijke compensatie voor huismussen. Er dienen meerdere nestgelegenheden bij elkaar te zijn daar huismussen koloniebroeders zijn.

Afbeelding 8: een permanente compensatie voor de huismussen. Stenen ingemetseld in de spouwmuur. Links zonder steenstrips, rechts met steenstrips.

Boerenwaluw en Witte kwikstaart

Binnen het plangebied zijn nesten en territoriums vastgesteld van boerenwaluw en witte kwikstaart. Deze vogels broeden in de te slopen gebouwen. Boerenwaluwen hebben een jaarrond beschermd nest (categorie 5). Categorie 5 vogels zijn soorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Gezien het agrarische karakter van De Kwakel en omgeving en het vermogen van boerenwaluwen om grote afstanden te overbruggen, hebben de vogels voldoende uitwijkmogelijkheden tot het zoeken van een nieuwe broedplaats.

Volgens art. 3.1 lid - 4 Wnb is het verboden vogels opzettelijk te verstoren. Men dient de werkzaamheden dus te starten voorafgaande het broedseizoen en zorg te dragen dat de vogels zich tijdens het zoeken naar een nestgelegenheid, zich niet kunnen vestigen in de gebouwen.

Door het verwijderen van de gebouwen en het daarmee verloren gaan van een broedbiotoop is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van vastgestelde vogelsoorten (art. 3.1 lid 5 Wnb).

Uilen

Tijdens het onderzoek heeft er één maal een ransuil over het erf gevlogen. Mogelijk was deze vogel op weg naar een jachtlocatie. Gedurende de onderzoeksperiode zijn er verder geen ransuilen meer gezien of gehoord binnen het plangebied en de directe omgeving. Het is daardoor vrijwel uitgesloten dat het plangebied van essentieel belang is voor de instandhouding van de ransuil.

Marterachtige

Tijdens het onderzoek is er via de NDFF onderzocht of er marterachtigen in de omgeving waren waargenomen. Binnen het plangebied zijn er gedurende het onderzoek met wildvalcamera's en warmtebeeldcamera geen marterachtige waargenomen. Het is met grote zekerheid uitgesloten dat het erf een essentiële rol speelt binnen het leefgebied van een marterachtige.

Vleermuizen

Voor vleermuizen is er geen sprake van beschadiging of vernieling van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Er zal geen essentieel foerageergebied verloren gaan en er zullen geen essentiële vliegroutes verdwijnen. Ook zullen er geen dieren opzettelijk worden gedood en is er geen sprake van verstoring. Daarnaast zijn er geen activiteiten voorzien die een verhoogd risico vormen voor vleermuizen op doding of verwonding. Er hoeven daarom ook geen speciale mitigerende maatregelen worden getroffen om eventuele negatieve effecten te voorkomen.

Er zal door de voorgenomen ingreep wat betreft vleermuizen geen overtreding plaatsvinden van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

7. conclusies

In november 2020 heeft adviesbureau Mertens b.v. een ecologische QuickScan uitgevoerd (november 2020, rapport nummer 2020.3776) aan de Drechtdijk 125 in De Kwakel, Noord-Holland. Door Bureau Schildwacht is in 2021 een aanvullend onderzoek verricht naar het voorkomen van vleermuizen, huismus, gierzwaluw en marterachtige op dit erf. Dit onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 en de inventarisatieprotocollen zoals beschreven in de kennisdocumenten van de betreffende soorten.

Vleermuizen

Er zijn in de gehele onderzoeksperiode:

- geen invliegende of uitvliegende vleermuizen waargenomen;
- geen sociale geluiden van vleermuizen gehoord binnen de paarperiode die duiden op baltsactiviteit;
- geen zwermende vleermuizen aangetroffen of gezien die de gebouwen aantikken;
- geen essentiële vliegroutes van vleermuizen geconstateerd;
- geen essentiële foerageergebieden voor vleermuizen geconstateerd.

Er is daarom geen indicatie dat het plangebied momenteel een belangrijke functie vervult voor vleermuizen en er zijn daarom geen negatieve effecten te verwachten. Er hoeven daarom ook geen mitigerende maatregelen worden genomen voor vleermuizen.

Huismussen

Er zijn vijf nestlocaties aangetroffen van huismussen in het zomerhuis en de hooikap. Bij de voorgenomen ingreep zal de functionaliteit van de nestlocaties verloren gaan. Dit zal leiden tot een overtreding van art. 3.1 lid 2 Wnb. Door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen mogelijk negatieve effecten echter worden voorkomen. Dit kan door:

- het plaatsen van 10 tijdelijke nestkasten/ nestgelegenheid in een huismussentil, geclusterd aan een hoge paal.
- renovatiewerkzaamheden en sloopwerkzaamheden mogen alleen worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de huismus.
- tijdens het broedseizoen van de huismus mogen deze tijdelijke nestlocaties niet binnen de invloedssfeer komen te liggen van de werkzaamheden.
- er moeten minimaal 10 permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd.
- de permanente voorzieningen dienen bij voorkeur minimaal nog één volledig broedseizoen gelijktijdig beschikbaar zijn met de tijdelijke nestlocaties.

Overige soorten

Tijdens de veldbezoeken is ook gelet op het voorkomen van overige beschermde soorten. Er zijn geen marterachtige of uilachtige aangetroffen die het plangebied gebruiken als vast verblijf- of foerageergebied. Er zijn geen nestgelegenheden aangetroffen van gierzwaluwen. Boerenzwaluwen en witte kwikstaarten zijn binnen het plangebied broedend aangetroffen. Deze vogelsoorten kunnen in de directe omgeving een nieuwe broedplaats vinden. Men dient zorg te dragen dat het slopen van de gebouwen plaats vindt buiten de kwetsbare periode van broedvogels.

Eindconclusie

Er dient ontheffing te worden aangevraagd voor de huismus.

Literatuur

- Bureau Mertens B.V.
QuickScan beschermde planten en diersoorten Drechtdijk 125 te De Kwakel
Rapport 2020.3776, november 2020, Renkum
- Dietz C & Kiefer A. (2014)
Bats of Britain and Europe
Bloomsbury Wildlife Publishing, London
- Krijgsveld, K., Smits, R., & Winden, J. v. (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels -
Update literatuurstudie naar de reacties van vogels. Vogelbescherming Nederland.
- Middleton N, Froud A. & French K (2016)
Social Calls of the bats of Britain and Ireland
Plagic Publisching, Exeter UK
- Russ J. (2012)
Britisch Bat Calls, a guide to species indentification
Plagic Publisching, Exeter UK
- www.atlasleefomgeving.nl
- www.natura2000.nl
- www.ndff.nl
- www.nederlandsesoorten.nl
- www.netwerkgroenebureaus.nl
Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (Juli 2017).
Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.
- www.eis-nederland.nl
- www.rvo.nl
Rijksdienst voor ondernemend Nederland
Beschermde soorten
- www.rvo.nl
Rijksdienst voor ondernemend Nederland
Overzicht gedragscodes
- www.waarneming.nl
- www.wetten.overheid.nl
- www.zoogdieratlas.nl